

ningstagere end Folketingets medlemmer, på den anden side mødes Folketinget og dets medlemmer fortsat med forventninger om at kunne styre eller i det mindste påvirke samfundsudviklingen på stort set alle samfundsområder. Der er tale om, at den politiske ansvarsfordeling er blevet ændret og er blevet mindre gennemskuelig, hvilket stiller nye krav ikke blot til politikerrollen, men også til borgerne.

Både vælgere og politikere befinder sig i en situation, hvor det næppe fuldt ud er muligt at overskue konsekvenserne af den beskrevne udvikling, hvilket kan give sig udslag i misfornøjelse og frustration. En kortlægning af denne udvikling og dens forskellige konsekvenser vil derfor være af værdi både for at få den tilstrækkelige indsigt i udviklingen og for derigennem at få et mere realistisk udgangspunkt for en bedømmelse af, hvordan man sikrer de demokratiske værdier i de nye sammenhænge.

Det er mod den her opridsede baggrund, at man skal se de temaer, på hvilke partierne i udvalget har valgt at pege, som områder, de kunne ønske belyst i fremtidige analyser. Udvalget har i den forbindelse lagt vægt på, at der blandt partilederne var »enighed om at afgrænse opgaven for de politiske partier til et idéoplæg, der bredt angiver emneområder, som ønskes belyst i analysen« (jf. bilag 1). I overensstemmelse hermed har udvalget begrænset sig til at registrere sådanne emneområder.

Det er i den forbindelse vigtigt at understrege, at der alene er tale om et idéoplæg. Der er således ikke tale om, at udvalget anmoder om, at der forskes netop i de angivne emner. Der er alene tale om en opregning af, hvad der kunne forskes i, for derved at understrege, at der er et stort behov for at underbygge den forskningsmæssige indsats inden for temaet "demokrati og magt"; men det vil selvfølgelig stå forskerne frit for at tage fat på emner inden for temaet "demokrati og magt" uafhængigt af nedenstående idéoplæg.

Forskningsområder m.v.

Udvalget har gennem sit arbejde afdækket en lang række områder, som det ville være af interesse at få undersøgt. Der er med opregningen af emnerne ikke tilsigtet en udtømmende beskrivelse, uagtet at emnerne sine steder er meget specificeret og eksemplificeret. Der er

med fremdragelsen af emnerne alene sket en afdækning af en række af de aktuelle debatter og interesser inden for demokrati- og magtfeltet, som et eller flere partier har valgt at nævne. Emnerne oplystes i det følgende som en uprioriteret, men samlet og ordnet liste, der træder i stedet for den mindre specificerede og udbyggede idéskitse (jf. bilag 2):

A. DE CENTRALE OG FREMTRÆDENDE BESLUTNINGSTAGERE

Folketingets rolle og position:

- Folketingets afhængighed af centraladministrationen,
- forholdet til den udøvende magt, herunder ministrenes og regeringens rolle,
- relationerne til omverdenen,
- sammenligning med andre parlamenter i forhold til reel initiativret og funktion som den egentlige beslutningstager,
- udviklingen i Folketingets indflydelse på samfundet set over en længere årrække,
- de stående udvalgs betydning for forberedelse og gennemførelse af lovgivningen,
- konsekvenserne af decentraliseringen,
- konsekvenserne af internationaliseringen,
- Folketingets anvendelse af offentlighed i forvaltningen,
- Folketingets kontrolorganers (Ombudsmanden og Rigsrevisionens) udvikling og betydning.

De politiske partier:

- partiernes rolle i demokratiet,
- den interne partiaktivitet,
- forholdet mellem partier og interesseorganisationer, græsrodsbevægelser og foreninger,
- magtstrukturer internt i partierne,
- partiernes rolle som kontaktpartier mellem politikere og vælgere,
- ungdommens fravalg af partipolitisk aktivitet,
- partiernes anvendelse af moderne kommunikationsformer og mediestrategier.

Domstolens funktion og deres forfatningsretlige placering og rolle:

- magtens tredeling i dansk forfatningsret,
- konsekvenser af fravær af en selvstændig forfatningsdomstol,
- dommeres rekruttering,
- de retssikkerhedsmæssige konsekvenser af